

Commissievergadering d.d. 4 maart 2026

Beleidsonderwerpen gewasbeschermingsmiddelen; Statenstuk 2026-8.

Bijdrage van Sonja Hilgenga-van Dam

Voorzitter,

Vandaag spreken we over gewasbeschermingsmiddelen en handhaving in relatie tot onze prachtige Drentse natuur. Ook al toetst het CTGB de effecten van gewasbeschermingsmiddelen op de natuur, ook zij concluderen dat we nog niet genoeg weten over de effecten van cocktails en de effecten van verspreiding via de lucht.

Specifiek ligt in uw beleid de focus op de lelieteelt, omdat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen daarbij vaak intensiever is als bij andere teelten. Tegelijkertijd wijst het CDA GS erop dat de handhavingsverzoeken i.v.m. de effecten op de natuur niet alleen betrekking hebben op lelieteelt. Juist daarom is het de vraag of de voorgenoemde maatregelen wel voldoende bereiken wat ze beogen, namelijk de teler duidelijkheid te geven en uit voorzorg natuur beter te beschermen en dat te doen op een manier die proportioneel is, standhoudt bij de rechtbank en zorgt voor een gelijke behandeling van betrokken akkerbouwers in gelijke gevallen. Heeft GS dit voor de maatwerkregel en het evenredigheidsbeginsel ook extern juridisch laten toetsen? Zo ja waarom is dit niet aan de stukken toegevoegd? Het CDA is bang dat u hardwerkende telers zonder een duidelijke routekaart zomaar het bos in stuurt.

Uw voorstel voor een maatwerkregel voor extra driftreductiemaatregelen, vinden wij discutabel. Het CDA begrijpt ook niet waarom we dit alleen van lelietelers vragen? Er zijn toch ook andere akkerbouwbedrijven die werken met gewasbeschermingsmiddelen dicht bij natuur?

Ook vragen wij ons af waarom er niet is gekozen voor maatregelen die betrekking hebben op weersomstandigheden die zijn ook sterk van invloed op de verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen?

Daarnaast de vraag waarom is er niet gekozen voor een maatwerkregel die aansluit bij de CLM-milieuladder en een maximumaantal milieubelasting punten?

Dan nog over de handhaving. U geeft aan dat de aanvrager van het handhavingsverzoek een grond heeft voor handhaving wanneer er sprake is van een negatieve uitwerking is van gewasbeschermingsmiddelen (zie artikel 2B). Het CDA vindt dat bij punt 2B van uw voorstel moet worden toegevoegd dat gevonden

middelen boven de vastgestelde norm van schadelijkheid moeten uitstijgen. Dit om te voorkomen dat ook een zeer kleine aangetroffen dosis van een gewasbeschermingsmiddelen kan worden benoemd aan reden voor handhaving. Daarmee sluiten we aan bij de richtlijn van het CTGB. Wij overwegen een amendement hierover in te dienen.

U geeft aan dat u wil werken met een evenredigheidsprincipe in de handhaving. Wij sluiten ons op dit punt aan bij de al gemaakte op de gemaakte opmerkingen van de PvdA.

Kortom, wij hebben best veel vragen over de voorstellen. De andere vragen zullen wij wanneer ze niet gesteld worden door andere fracties meenemen in de tweede termijn stellen.

Voor de tweede termijn:

Vooraf voorzitter, een compliment aan de nieuwe gedeputeerde voor de zorgvuldige beantwoording en de uitnodigende hand naar de voormalige klankbordgroep leden en dank voor de input van de sprekers.

Wij hebben na de eerste termijn nog steeds zorgen over de juridische houdbaarheid van het beleid. Er is nog geen uitwerking van het evenredigheidsprincipe dat moet nog gemaakt worden. Ook de juridische houdbaarheid van een maatwerkmaatregel voor alleen lelietelers vinden wij onvoldoende onderbouwd.

De voorgestelde driftreductie maatwerkregel vinden wij niet zinvol. Wij zien de toegevoegde waarde niet voor het voorkomen van rechtszaken en of natuurherstel en zien vooral risico's voor andere teelten en dan zijn we verder van huis.

Wij denken dat de oplossing echt zit in meer verder onderzoek en sluiten ons daarbij aan bij de BBB. Het CDA ziet ruimte voor heldere tijdelijke generieke maatregelen, en waarbij duidelijk moet zijn onder welke voorwaarden akkerbouwers een natuurvergunning kunnen krijgen. Ondernemers hebben behoefte aan duidelijkheid.